

حسینی: دیپلماسی وحدت در مقابل دیپلماسی تفرقه افکنانه داعش و گروه‌های تکفیری است

به گزارش حوزه اندیشه خبرگزاری تقریب، نشست علمی «دیپلماسی وحدت اسلامی در اندیشه مقام معظم رهبری»، امروز ۴ آذرماه به همت بسیج اساتید دانشگاه مذاهب اسلامی و به صورت مجازی برگزار شد.

در این نشست سید محمد حسینی، رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی، محسن پاک‌آیین، پژوهشگر حوزه اتحاد اسلامی، حامد رستمی نجف‌آبادی، مسئول بسیج اساتید دانشگاه مذاهب اسلامی و عثمان سالاری، مشاور نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در امور اقوام و اقلیت‌های مذهبی به ایراد سخن پرداختند.

رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی در سخنان خود در این نشست مجازی

خاطر نشان کرد: مسئله دیپلماسی در گذشته رابطه بین دولت‌ها بود و نمایندگان از یک دولت با نمایندگان از دولت دیگر با هم به گفت‌وگو می‌نشستند و اختلاف را برطرف می‌کردند و روابط بین چند کشور تنظیم می‌شد. از این‌رو می‌توانستند منافع ملی خود را صیانت کنند. اما با تحولاتی که در جامعه بشری رخ داده است، به ویژه در دهه‌های اخیر از آن مرحله دیپلماسی سنتی عبور کردیم و در عین‌حال که هنوز جایگاه تأثیرگذار خود را دارد و دولت‌ها در تنظیم روابط با کشورها نقش‌آفرین هستند، اما در کنار آن نوع از دیپلماسی، نخبگان و اندیشمندانی هم در سیاست خارجی در ارتباط با ملت‌های دیگر موثر هستند. از این حیث، دیپلماسی علمی، فرهنگی، رسانه‌ای، ورزشی و ... را مطرح کرده‌اند و برای اولین‌بار هم در سخن مقام معظم رهبری بحث دیپلماسی وحدت اسلامی مطرح شده است.

وی افزود: هرچند نگاه محوری از آغاز انقلاب بحث وحدت مسلمانان بوده است و ما مرتب از کشورهای مختلف، افراد و عالمانی داشتیم که در ایران حاضر شدند و کنفرانس‌های وحدت یک نمونه بارز آن است که امسال نیز این کنفرانس برگزار شد و تلاش شد نخبگان جوامع را در این مسئله حساس کنیم تا همراه شوند و بر اساس مبانی و اصولی که داریم کمک کنند به اینکه به جای تفرقه‌افکنی، مسئله

وحدت مطرح باشد.

حسینی با بیان اینکه وحدت یک امر فطری است و با ذات بشری سر و کار دارد و همراه است، اظهار کرد: در تعبیر قرآن، حتی فراتر از وحدت اسلامی را داریم که به وحدت بشریت و انسان‌ها اشاره کرده است و می‌گوید انسان‌ها امت واحده بودند و اصل بر همین بوده است، اما اختلاف به دلیل مسائل دیگر به وجود آمده است که در آیه ۲۱۳ سوره بقره به آن اشاره شده است. یعنی علت بروز اختلاف، بغی، تعدی، تجاوز و زیاده‌خواهی است، و الا بشر به صورت طبیعی وقتی به خدای واحد معتقد باشد، باید یک امت واحده باشد و این در مورد کل جامعه بشری است. در مورد امت اسلامی نیز موارد بسیاری وجود دارد.

وی بیان داشت: تأکیدی که جمهوری اسلامی دارد، بر مبنای آموزه‌های قرآنی و دینی است و این حرف ما یک منطق دقیقی دارد و ما دعوت به وحدت می‌کنیم. اما در مقابل، برخی به دنبال دیپلماسی تفرقه هستند و می‌خواهند در بین امت اسلامی نزاع و درگیری باشد. کسانی هم از خارج مانند انگلیسی‌ها این کار را می‌کنند. آنها می‌گویند ما خیر و صلاح شما را می‌خواهیم و وقتی کشورها را تحت سلطه قرار می‌دادند، از عنوان استعمار استفاده می‌کردند که ما می‌خواهیم شما را آباد کنیم، اما عملاً کار خود

را می‌کردند و منافع خود را جلب می‌کردند.

دیپلماسی وحدت در مقابل دیپلماسی تفرقه

رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی در ادامه تاکید کرد: در برابر دیپلماسی تفرقه که از ناحیه بیگانگان است یا برخی از حکام که در جامعه اسلامی به دنبال تفرقه می‌گردند، دیپلماسی وحدت قرار دارد. نمونه آن را در قضیه داعش و تکفیری‌ها دیدیم که جنایات بزرگی را انجام دادند و از ناحیه برخی از حکام مانند آل سعود حمایت می‌شدند. معلوم بود که کمک می‌کنند تا این اختلاف، جنگ و نزاع در جامعه اسلامی ایجاد شود. تأکید نظام اسلامی، امام راحل و مقام معظم رهبری همواره بحث وحدت امت اسلامی بوده است. حدود دو میلیارد مسلمان در دنیا داریم، اما تفرقه‌ای که بینشان هست، موجب مشکلاتی شده است.

وی ادامه داد: از فلسطین تا بوسنی، لیبی و ... وضعیت نابسامانی حاکم است و در اروپا نیز کسانی که ادعای کرامت انسانی دارند، نسبت به مسلمانان برخوردهای بدی دارند و این برخوردهای بد به دلیل تفرقه امت اسلامی است و اگر این امت در کنار هم بودند، چنین نمی‌شد. این درحالی است که اتحادیه اروپا به وجود آمده و آنها حاضرند منافع خود را حفظ کنند. در آمریکا نیز ایالت‌های

مختلفی بودند و در نهایت ایالات متحده آمریکا شکل گرفت. این ایالات درگیری‌های جدی داشتند، اما بعداً به یک اتحادی رسیدند. یعنی آنهایی که سابقه جنگ داشتند، به دلیل مصالح و منافع خود در کنار هم نشستند و قطعاً کشورهای اسلامی نیز وجوه مشترک بسیاری دارند که می‌توانند به اتحاد برسند.

حسینی اظهار کرد: حال که می‌گوییم دیپلماسی وحدت، یعنی اگر دولت‌ها نیز همراهی نمی‌کنند و مخالف هستند، افکار عمومی جهان اسلام طوری رفتار کند که آنها ناچار به همراهی شوند. در داستان عادی‌سازی روابط با اسرائیل، یکی از دغدغه‌هایی که این کشورها دارند، این است که افکار عمومی در مقابلشان واکنش نشان دهد. عربستان در ابتدا مخالفت کرده و اول کشورهای کوچک‌تر مانند امارات کار را انجام داده‌اند و این روال به این دلیل است که افکار عمومی آماده شوند و بعد عربستان هم وارد شود. بنابراین، افکار عمومی بسیار مهم است و دیپلماسی وحدت، یعنی این اندیشه را در افکار عمومی دنیا تثبیت کنیم و گفتمان غالب در جهان اسلام، گفتمان وحدت باشد که بر مبنای فطرت و آیات قرآن و روایات است.

وی در پایان خاطرنشان کرد: در ماجرای که در فرانسه رخ داد و اهانتی که به پیامبر(ص) صورت دادند، دیدیم که برخی از دولت‌ها

موضع گرفتند، اما برخی که خواستند از کنار این موضوع عبور کنند، در رسانه‌ها مورد نقد واقع شدند که چرا آل‌سعود در این مورد تعلل می‌کند. بنابراین اینکه دیپلماسی وحدت را مطرح می‌کنیم، دلیلش تأثیری است که روی اندیشه ملت‌های مسلمان دارد و اگر مطالبه همه باشد، دولت‌ها نیز ناچار هستند همراهی کرده و موضع بگیرند و کسانی که تفرقه‌افکن هستند، در جامعه اسلامی محکوم شوند.